

Warszawa, 5 lutego 2019 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-R.4131.8.2019.MN

Rada Powiatu Białobrzeskiego

Pl. Zygmunta Starego 9

26-800 Białobrzegi

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 76 ust. 1 i art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995)

stwierdzam nieważność:

uchwały Rady Powiatu Białobrzeskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. Nr III/28/2018 w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Białobrzeskiego na rok 2019.

Uzasadnienie

Dnia 28 grudnia 2018 r. Rada Powiatu Białobrzeskiego podjęła uchwałę Nr III/28/2018 w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Białobrzeskiego na rok 2019 .

Jako podstawę prawną podjętej uchwały wskazano art. 12 pkt 11 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211, z późn. zm.).

W załącznikach Nr 1 i 2 do uchwały ustalono rozkład pracy aptek, w tym w załączniku Nr 2 wskazano rozkład pracy aptek od poniedziałku do niedzieli cyklicznie w godz. 8⁰⁰ do 23⁰⁰. Jak wynika z powyższego, uchwała nie przewiduje pracy aptek całodobowo, a jedynie w godzinach od 8⁰⁰ do 23⁰⁰. Taka regulacja jest sprzeczna z art. 94 ust. 1 i 2 Prawa farmaceutycznego, z których to wynika, że godziny pracy aptek ogólnodostępnych powinny być dostosowane do potrzeb ludności i zapewnić dostępność do świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy.

Takie stanowisko zostało zawarte również w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 grudnia 2011 r. sygn. akt II GSK 1338/10, w uzasadnieniu którego Sąd stwierdza:

„Z redakcji art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego wynika, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien "być dostosowany do potrzeb ludności" oraz "zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy". W orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyrok WSA we Wrocławiu z 3 października 2006 r., sygn. akt III SA/Wr 185/06, wyrok WSA w Kielcach z 30 września 2008 r., sygn. akt II SA/Ke 388/08, wyrok WSA w Gdańsku z 9 września 2010 r., sygn. akt III SA/Gd 254/10, wyrok WSA we Wrocławiu z 20 kwietnia 2011 r., sygn. akt IV SA/Wr 342/10 - Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, www.orzeczenia.nsa.gov.pl) wyrażany jest pogląd, że rozkład godzin pracy powinien zarówno być dostosowany do bieżących, codziennych potrzeb ludności na powszechne wykonywane przez apteki ogólnodostępne usługi, świadczone w zwykłych warunkach, jak i nie może pomijać sytuacji nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć. Wspomniany rozkład powinien uwzględniać także przypadki szczególne, niezwiązane bezpośrednio z zaspokajaniem zwykłych, codziennych potrzeb w zakresie zaopatrzenia w leki, w tym zapewniać jak najlepszą dostępność świadczeń aptecznych w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy, gdy nie funkcjonują ogólnodostępne apteki.

Analiza art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego prowadzi do wniosku, że należy rozróżnić rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych w zwykłych warunkach oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. W pierwszym przypadku zastosowanie ma kryterium potrzeb ludności, które należy uwzględniać przy ustalaniu godzin pracy aptek, tak by możliwe było zaspokojenia oczekiwań społeczności lokalnej. Z kolei w przypadkach wymienionych w drugiej części zdania zawartego w art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego, najistotniejszym kryterium przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych staje się zapewnienie dostępności świadczeń aptecznych w tych szczególnych warunkach. Przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej i dni wolne od pracy nie sposób uwzględniać potrzeby ludności, gdyż nie można przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka. W tym wypadku chodzi o ustalenie takiego rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, który będzie stwarzał możliwość jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku. Natomiast to, czy i w jakim zakresie możliwość ta będzie wykorzystywana nie może mieć tutaj istotnego znaczenia.

W związku z tym za chybione należało uznać stanowisko skarżącej, że brak zainteresowania ludności Powiatu G. funkcjonowaniem apteki w porze nocnej i dni wolne od pracy uzasadniał rezygnację z ustalenia, w tym zakresie, rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych. Postulat skarżącej, by apteki ogólnodostępne na terenie Powiatu G. funkcjonowały w godzinach 8⁰⁰ - 22⁰⁰, prowadziłby w istocie do naruszenia ustawowego obowiązku zapewnienia dostępności świadczeń również w porze nocnej.”

Podobne rozstrzygnięcie zawarto w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 17 października 2012 r., sygn. akt II SA/Bd 632/12. Także w wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 r. sygnatura akt II GSK 1765/14, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził:

„Rozkład godzin pracy aptek powinien być zarówno dostosowany do bieżących, codziennych potrzeb ludności na powszechne wykonywane przez apteki ogólnodostępne

usługi, świadczone w zwykłych warunkach, jak i nie może pomijać sytuacji nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć. Chodzi o ustalenie takiego rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych, który będzie stwarzał możliwość jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku. Ponieważ ustawodawca posłużył się pojęciem "również w porze nocnej" - dostępność powinna być całodobowa, bowiem jedynie wówczas powstanie pożądaný z punktu widzenia społecznego stan najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku."

Z kolei w wyroku z dnia 22 maja 2018 roku sygnatura akt III SA/Kr 168/18 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie stwierdził:

„Każdy podmiot decydujący się na prowadzenie regulowanej działalności aptekarskiej, powinien mieć świadomość, że taką działalność należy prowadzić również zgodnie z przepisami prawa miejscowego, w tym uchwałami podejmowanymi na podstawie art. 94 ust. 2 u.p.f. Jednym z takich obowiązków może być obowiązek pełnienia dyżurów w porze nocnej lub w dni wolne od pracy. Z tego obowiązku nie mogą zwolnić szczególne warunki pracy konkretnej apteki, np. liczba zatrudnionych w niej osób lub kwestia osiąganego w takich porach pracy apteki wyniku ekonomicznego."

Organ nadzoru podziela stanowisko sądów w przedmiotowej kwestii. Wskazane powyżej orzeczenie WSA w Krakowie odnosi się bezpośrednio do argumentacji zawartej w uzasadnieniu uchwały.

W związku z tym, że uchwała Rady Powiatu Białobrzeskiego nie przewiduje całodobowych dyżurów aptek, a jedynie dyżury w godzinach od 8 do 23, należy stwierdzić, że została podjęta z naruszeniem art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego, co powoduje konieczność stwierdzenia jej nieważności i wyeliminowania z obrotu prawnego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Powiatowi przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za moim pośrednictwem.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały z mocy prawa z dniem jego doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI
WZ. *S. Dąbrowski*
Sylwester Dąbrowski
I Wiceprezesa Mazowiecki

